A°. 1857. N°. 102

Opregte Vrijdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 1 Mei.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

PARIJS 28 April.

De opening der spaansche Cortes blijft op 1 Mei aanstaande bepaald. Eene koninklijke commissie zal zich met die taak belasten, vermits de geneesheeren der Koningin, uithoofde van den toestand van zwangerschap, in welken H. M. zich bevindt, haar hebben afgeraden om die plegtigheid bijtewonen. Het *Journal des Débats* deelt den korten inhoud mede van de koninklijke aanspraak, waaruit blijkt, dat, namens H. M., het herstel zal worden aangekondigd van de diplomatieke betrekkingen met de Hoven van Rome en Petersburg, en verder, dat er vooruitzigt bestaat op eene voor Spanje eervolle bijlegging van het verschil met Mexico.

Wat het binnenland aangaat, zal de aandacht worden gevestigd op de groote bezwaren, waarmede het Kabinet te worstelen heeft gehad, ten einde de gemoederen rustig te houden, terwijl er gebrek was aan levensmiddelen en in 's lands schatkist geene toereikende hulpmiddelen aanwezig waren om naar behooren in de behoeften te voorzien.

Verder zal worden aangekondigd, dat de reglementen der Kamers zullen worden herzien, en dat vooral het reglement van den Senaat eene belangrijke wijziging zal ondergaan. De Koningin zal, onder anderen, het erfelijke lidmaatschap van den Senaat kunnen opdragen aan aanzienlijke spaansche grondbezitters.

— De Regering te Rome heeft den heer *Simoni* tot pausselijken nuntius te Madrid benoemd. Deze prelaat is den 22sten uit Rome naar de spaansche hoofdstad vertrokken.

PARIJS, 29 April.

Dagelijks wordt men versterkt in het vermoeden, dat het vraagstuk betreffende Neufchâtel spoedig zal worden beslist. Volgens een duitsch dagblad, 't welk goed onderrigt kan zijn, is de toetreding van Pruissen tot de voorstellen der Conferentie eene zekerheid. De graaf *von Hatzfelt* zou zich alzoo slechts bij wijze van formaliteit hebben belast met het vragen van nadere instructien. In Zwitserland zou alleen nog de verlangde waarborg voor de rigtige administratie der kerkelijke eigendommen en liefdadige inrigtingen eenige aanleiding tot bezwaar geven, doch aan de aanneming der voorstellen ook door de Regering van het gemeenebest wordt niet langer getwijfeld. [Een telegrafisch berigt uit Bern houdt in, dat de zaak, wat Zwitserland aangaat, werkelijk is gevonden.]

— Eene telegrafische depeche uit Madrid, van gisteren, meldt, dat de generaal *Urbistondo*, de eerste adjudant des Konings en een der hoofdleiders van de ultra-reactionaire partij, is overleden.

LONDEN, 28 April, ('s avonds).

Berigten uit Nieuw-York van 15 April, met de *Asia* te Liverpool ontvangen, melden, dat het gouvernement der Ver.-Staten den heer *William B. Reed*, een voornaam handels-regtsgeleerde te Philadelphia, tot gezant in China benoemd heeft, en dat deze, op zijne reis derwaarts, Londen en Parijs zal bezoeken, ten einde met de Regeringen van Engeland en Frankrijk te beraadslagen over de ten aanzien van China te volgen staatkunde. Van Parijs zal de genoemde gezant zich over land naar Aden begeven, en daar zal hij een americaansch eskader vinden, waarmede hij de reis zal voortzetten.

De stoomschepen *Niagara* en *Susquehanna*, welke door het n. americaansche gouvernement beschikbaar gesteld zijn om hulp te bieden bij het leggen van den onderzeeschen telegraaf naar Ierland, zouden den 18den dezer gereed wezen. De hoogleeraar *Morse* zal, aan boord van een dier schepen, aan de werkzaamheden deelnemen.

Een der dagbladen van Nieuw-York, hetwelk met het gouvernement in betrekking staat, meldt omtrent de zending van den heer *Reed* naar China het volgende:

„ Het gouvernement der Ver.-Staten heeft, in eene door den heer *Cass* opgestelde nota, in 't breede geantwoord op de mededeeling van de fransche en engelsche ambassadeurs, betreffende de onlusten in China, waarin de medewerking van het gouvernement gevraagd werd voor zoo veel deze met de staatkunde der Ver.-Staten bestaanbaar was. In dat antwoord wordt te kennen gegeven, dat de President der Unie zeer ingenomen is met de zaak, die door het welslagen der engelsche onderneming bevorderd zal worden; maar wordt tevens gewezen op de aangenomene staatkunde van het Gemeenebest, om zich te onthouden van alliantien en van buitenlandsche oorlogen.

„ De heer *Buchanan* (dus wordt in de nota verklaard) is niet voornemens, aftewijken van deze staatkunde, welke non-interventie tot grondslag heeft, en hij moet diensvolgens het aanzoek, om gewapenderhand of op eene staatkundige wijze met de zeemogendheden van Europa de vijandelijkheden tegen de Chinezen voorttezetten, van de hand wijzen. Doch vermits onze Staat groote belangen in China heeft en met die streek der aarde een uitgebreiden handel drijft, begrijpt de President, dat hij volstaan kan met op eene vreedzame wijze met de europesche mogendheden zamentewerken, ten einde te trachten de Chinezen te bewegen tot het wijzigen van hun stelsel van uitsluiting en tot het toelaten van vreemdelingen in alle streken van hun land. De heer *Reed* is gelast, daartoe werkzaam te zijn, en om te beter zijn oogmerk te bereiken, zal hij ondersteund worden door eene scheepsmagt, die aanzienlijk genoeg is om den Oosterlingen ontzag inteboezemen en om, zoo noodig, het leven en de eigendommen onzer landslieden in die streken te beschermen.

„ De voorname reden, waarom wij een nieuwen gezant naar China afvaardigen en hem van eene buitengewone magt voorzien, is deze, dat ons tractaat met China den 3den Julij 1856 is afgeloopen. De heer *Reed* zal dus op een effen bodem staan, zonder door bestaande overeenkomsten met de Chinezen gebonden te zijn. Het is te hopen, dat hij in staat zal wezen om het door den heer *Walker* opgemaakte ontwerp ten uitvoer te brengen, en van de Chinezen niet alleen verlof te verkrijgen om ongehinderd handel te drijven op alle punten der kust, maar ook om in het land door te dringen, en overal, waar de bevolking dit betalen kan, spoorwegen, telegrafen en stoom-werktuigen te maken."

Het tractaat, waarbij het geschil over den Sondtol tusschen de Ver.-Staten en Denemarken vereffend wordt, is te Washington door den minister *Cass* en den deenschen gezant geteekend. De Ver.-Staten verbinden zich daarbij om aan Denemarken 717,829 d. rijksd., of 393,000 am. dollars, te betalen, als hun „aandeel" in de gekapitaliseerde opbrengst van den Sondtol.

BRUSSEL, 29 April.

In de zitting der Kamer van gisteren heeft de heer *Vervoort* het woord gevoerd tegen het ontwerp van wet betreffende de instellingen van liefdadigheid. Deze Afgevaardigde heeft zich hoofdzakelijk ten taak gesteld de wederlegging van de door den heer *de Liedekerke* in de zitting van eergisteren aangevoerde bewijsgronden, en den vorigen spreker onder anderen verweten, dat deze geheel ten onregten den strijd op het godsdienstige terrein had overgebragt. Volgens den heer *Vervoort*, moest men de aangelegenheid der openbare liefdadigheid geheel afgescheiden beschouwen van de godsdienst, en behoorde men zich uitsluitend met bezwaren van wettelijken en regtskundigen aard bezig te houden. Op dien grond heeft hij de voordragt bestreden, als strijdig met de beginselen van het burgerlijk wetboek zoowel, als met de grondslagen der Constitutie.

De door dezen liberalen spreker te weeg gebragte indruk is zoo groot geweest, dat de heer *Malou*, de rapporteur der commissie voor dit onderwerp, reeds gisteren het woord heeft gevoerd, niettegenstaande hij aanvankelijk had verklaard, met de verdediging van het ontwerp te zullen wachten, tot dat al de bezwaren, welke tegen hetzelve bestonden, zouden zijn ontwikkeld. Deze hoofdleider der clericale partij in de Kamer heeft gisteren uiteengezet, dat de voordragt, zoowel wat haren geest aangaat, als in hare voornaamste bepalingen, overeen[illegible] verordeningen, waarbij de openbare liefdadigheid wordt geregeld in Frankrijk, in Nederland en in Sardinie. — Morgen zal hij het slot zijner rede voordragen.

— De Regering heeft, op voorstel van den minister van Oorlog, besloten, dat de uniform der infanterie-officieren eene belangrijke wijziging zal ondergaan. Onder anderen zullen de vangsnoeren en de sterren, welke thans worden gebezigd als onderscheidings-teekenen voor de rangen, worden afgeschaft, In stede daarvan worden de epauletten weder ingevoerd.

's GRAVENHAGE, 30 April.

Bij besluit van 13 Februarij jl. heeft Z. M. bepaald, dat, bij wijziging van art. 3 van het besluit van 7 April 1855, de opleiding van adelborsten tot ingenieurs voor de scheepscontructie en tot 2de luitenants der mariniers bij de Kon. Academie voor de Zee en Landmagt te Breda, met den laatsten Augustus aanst. zal ophouden.

Voorts heeft Z. M., bij besluit van 25 April, bekrachtigd het door den minister van Marine aangeboden Reglement voor het Koninklijk Instituut voor de Marine te Willemsoord, met den daarbij behoorenden staat van de officieren, civile personen en anderen bij gemeld instituut. — Dit Reglement wordt door de *Staats-Courant* van heden medegedeeld.

— Bij Zr. Ms. besluit van 26 April is benoemd tot regter in de arr.-regtbank te Amsterdam mr. *P. J. Suringar*, thans regter in de arr..-regtbank te Hoorn.

— Bij kon. besluit van 24 April is benoemd tot ontvanger der dir. bel. en acc. in de Stad en Ambt Vollenhoven, de heer *A Engelenberg*, thans te Druten.

Bij kon. besluit van 37 April is aan den heer *P. J. Mol* op zijn verzoek eervol ontslag verleend als ontv. der dir. bel. te Gilze, behoudens aanspraak op pensioen.

— Bij kon. besluit van 11 April is, op het daartoe door hem gedaan verzoek, aan den met verlof hier te lande aanwezigen officier van gezondheid 2de kl. van het leger in Oost-Indie *G. Voorsluijs van Elk*, een eervol ontslag verleend uit Zr. Ms. milit. dienst, onder toekenning van pensioen.

— Naar men verneemt, zal Z. K. H. Prins *Hendrik* aanst. zaturdag naar Luxemburg vertrekken, en daar ongeveer drie weken vertoeven.

— Naar men verneemt, zijn de bij het departement van Kolonien ontvangene berigten over den gang der zaken in O. Indien van een zeer bevredigenden aard.

— De commissie van rapporteurs der Tweede-Kamer voor het ontwerp van wet, hetwelk strekt om door de intrekking van art. 4 der wet van 31 December jl. (Stbl. N°. 166) in de behoeften der dienst van het departement van Binnenlandsche Zaken voor de laatste zes maanden van het loopende jaar te voorzien, heeft den 28sten dezer haar verslag opgemaakt. Uit dit stuk blijkt, dat het genoemde ontwerp in de Afdeelingen der Kamer tot verschillende beschouwingen aanleiding heeft gegeven.

Verscheidene leden hebben zich over de late indiening van het ontwerp beklaagd. Nademaal de voordragt in den meest eenvoudigen vorm vervat is, en hare zamenstelling slechts zeer weinig tijd heeft kunnen kosten, liet zich, volgens deze leden, het uitstel der indiening niet wel verklaren dan door aantenemen, dat de tegenwoordige minister van Binnenl. Zaken, na zijne definitive benoeming als zoodanig, aanvankelijk voornemens geweest was, eene begrooting in den gewonen vorm voor zijn departement intedienen, en eerst later op het denkbeeld gekomen was om louter de intrekking van art. 4 der wet van 31 December 1856 voortestellen.

Een aantal leden verklaarden, dat zij den weg, dien de Regering ten aanzien van den vorm der tegenwoordige voordragt is ingeslagen, zeer afkeurden, en daarom het ontwerp onaannemelijk achtten. Zij hadden eene definitive begrooting vóor het depart. van Binnenl. Zaken verwacht, en meenden dat de Volksvertegenwoordiging regt had om zoodanige voordragt te verwachten. Het tegenwoordige voorstel, hetwelk de strekking had om het te doen voorkomen alsof zoodanige definitive begrooting reeds bij de wet van 31 Dec. jl. was vastgesteld, en alsof die wet door de bijvoeging van art. 4 enkel het gebruik der op de begrooting ingetrokken sommen had beperkt, had hen zeer teleurgesteld. Dergelijke opvatting toch was lijnregt in strijd met de over het ontwerp der wet van 31 Dec. gewisselde stukken en gevoerde beraadslaging, De leden, die dit bezwaar in het midden hragten en op eene eigenlijke begrooting, in plaats der tegenwoordige wet, bleven aandringen, stelden daarbij op den voorgrond, dat hun verlangen geenszins de strekking heeft om den tegenwoordigen minister van Binnenl. Zaken te bemoeijelijken. Integendeel betreurden zij het, dat, door het aanbieden van een ontwerp als het tegenwoordige, een tegenstand in 't leven was geroepen, die anders te dezer zake niet zou hebben plaats gehad,

Vele andere leden echter, aan welke de vorm van het voorgedragen ontwerp bij den eersten opslag wel eenigzins vreemd was voorkomen, hebben bij nader onderzoek zich overtuigd, dat de Regering onder de bestaande omstandigheden te dezen aanzien geen anderen weg heeft kunnen inslaan, dan zij gekozen heeft. Volgens die leden is de wet van 31 Dec. geene krediet-wet; men moge daaraan dien naam hebben gegeven en het moge zelfs de bedoeling zijn geweest om een krediet voor zes maanden aan het depart. van Binnenl. Zaken te verleenen, — de bloote inzage der wet was genoegzaam om zich te overtuigen, dat zij eene regeling der dienst van dat depart. voor het geheele jaar 1857 inhoudt, ten eenen male gegrond op de vroeger afgestemde begrooting en zich door niets van eene gewone begrooting onderscheidende, dan door het bijgevoegde art. 4, waardoor belet wordt dat zij voor het geheele jaar werke. Thans kan er alleen sprake zijn van opheffen van deze verhindering.

Vrij algemeen werd de vraag gedaan, of, indien de tegenwoordige wet onveranderd in beraadslaging kwam, nog gelegenheid zou bestaan om de begrootingsposten, waartoe zij betrekking heeft, te wijzigen of aantevullen. Over het antwoord op die vraag heerschte verschil van gevoelen,

Behalve deze bedenkingen van algemeenen aard, zijn in sommige Afdeelingen meer bijzondere punten ter spraak gebragt. [illegible] heid de aandacht te moeten vestigen op de noodzakelijkheid dat de regeling der zaak van het lager onderwijs zoo veel mogelijk bespoedigd worde.

In de tweede plaats heeft men gewenscht, inlichtingen te ontvangen omtrent den toestand van de Maatschappij van Weldadigheid en hare kolonien, en omtrent het tegenwoordige stelsel der Regering dienaangaande. Voor zoo ver bij de Regering thans het denkbeeld mogt bestaan om die zaken nog langer dan den 30sten Junij aanst. op den tegenwoordigen voet gaande te houden, en daarvoor een deel van de *f* 182,000 te besteden, bij de wet van 31 Dec. jl. beschikbaar gesteld, meende men den twijfel te moeten opperen, of dit denkbeeld wel uitvoerbaar zou zijn. De bedoelde som was toegestaan in verband met eene raming der vermoedelijke behoeften en inkomsten bij de Maatschappij, die niet verder dan tot 30 Junij dezes jaars loopt.

In de derde plaats werden nadere inlichtingen verlangd omtrent de bij de Regering aanhangige aanvragen om concessie tot het aanleggen van spoorwegen, de daaromtrent reeds genomene beslissingen en de uitzigten op het tot stand komen der gevormde ontwerpen, vooral ook wat de lijnen in de oostelijke provincien betreft. In eene der Afdeelingen is men ten aanzien van dit onderwerp in nadere beschouwingen getreden en heeft men der Regering aanbevolen: *a* de aardrijkskundige ligging en de behoefte der verschillende plaatsen des vaderlands in aanmerking nemende en tot een algemeen gezigtspunt vereenigende, de lijnen vast te stellen, waarop spoorwegen zullen worden aangelegd; dat is, het spoorwegnet voor het geheele land aan te wijzen; — *b* concessien verkrijgbaar te stellen voor het aanleggen van spoorwegen op die lijnen, voor grootere en kleinere gedeelten; — *c* na het verleenen van iedere concessie, op kosten der schatkist, de gronden te onteigenen, die tot het aanleggen van dat gedeelte benoodigd zijn; — *d* den onteigenden grond aan den concessionaris tot het aanleggen van zijnen spoorweg te verpachten, op zoodanige voorwaarden, die voor ieder bijzonder geval raadzaam geacht worden.

— In de bijeenkomst der Tweede-kamer van heden is de beraadslaging over het indische drukpers-reglement voortgezet.

De heer *van Rappard* heeft het amendement van den heer *Hoynck* bestreden, en verklaard, te zullen stemmen voor dat van den heer *Groen*. Hij merkte op, dat van deze Kamer niets anders kan gevorderd worden, dan de naleving der Grwt. van 1848, niets minder, maar ook niets meer. Hij vreesde echter, dat de Kamer die Grwt. voorbij streefde, door den weg, dien zij thans bewandelt, inteslaan. Zich beroepende op art. 59 der Grwt., betoogde hij, dat te ver uitgestrekte bemoeijenis der wetgevende magt met de kolonien verderfelijke gevolgen zou hebben; beduchtheid voor die uitbreiding der inmenging van de wetgeving stond in al de over dat art. gewisselde stukken uitgedrukt. Ook deed hij opmerken, dat de beoordeeling, of er behoefte bestaat aan de regeling door de wet van andere onderwerpen, de kolonien betreffende, dan in de tweede en derde alinea van art. 59 der Grwt. zijn opgenoemd, aan de Regering is overgelaten. De slotsom zijner redenering was, dat, naar den geest der Grwt. en van het regerings-reglement, de regeling der zaak van de drukpers niet bij eene wet behoorde te geschieden. — Ten slotte verklaarde hij, dat, indien het amendement van den heer *Groen* verworpen mogt worden, hij subsidiair zou stemmen voor de conclusie der commissie, maar slechts in dezen zin, dat het reglement op sommige punten verduidelijking behoeft.

De heer *Godefroi* heeft hierna de hoofdpunten zijner vorige rede toegelicht, ten einde haar te verdedigen tegen de daarop gemaakte bedenkingen. Hij vroeg daarbij, waarom men, indien men overtuigd is dat eene regeling der zaak bij de wet

mogelijk is, niet gebruik maakt van het regt van initiatief? Ten slotte verklaarde hij zich niet alleen tegen het amend. van den heer *Hoynck*, maar ook tegen dat van den heer *Groen*, in wiens toelichting hij het bewijs van de overdrijving van dien spreker vond. De conclusie der commissie beschouwde hij alleen als eene ernstige en gemoedelijke aanbeveling, maar niet als eene afkeuring van de handelwijze der Regering.

De heer *de Kempenaer* heeft doen opmerken, dat het ongunstige oordeel, hetwelk aanvankelijk over het drukpers-reglement geveld werd, meer en meer gewijzigd is naar mate de zaak toegelicht werd. Hij achtte dat reglement geenszins in strijd met art. 110 van het regerings-reglement; hier en daar zou hij slechts eenige verduidelijking wenschen. Hij zou zich dus voor het amend. van den heer *Groen* verklaren, en, indien dit afgestemd werd, voor de conclusie der commissie.

De heer *Baud* heeft in 't breede zijn gevoelen ontwikkeld, dat het drukpers-reglement overeenstemt met art. 110 van het regerings-reglement, en dat de Regering een verstandig gebruik heeft gemaakt van hare bevoegdheid. Hij erkende wel, dat het reglement vele gebreken heeft, maar hij beschouwde het als eene eerste proef om tot de oplossing van het moeijelijke vraagstuk te komen. Het reglement zou later de noodige wijzigingen kunnen bekomen.

Nadat nog de heer *Thorbecke* het woord gevoerd had, is de verdere beraadslaging bepaald op morgen ochtend.

HAARLEM, 29 April.

In de bijeenkomst van den gemeente-raad van heden, is o. a. kennis gegeven, dat de Ged. Staten de door hen goedgekeurde kohieren der plaatselijke belasting hebben teruggezonden, en dat zij de ontvangst hebben berigt van de verordening op het burgerlijk armbestuur.

Op voorstel van B. en W. wordt besloten om aan den directeur van het stads-armenhuis eene gratificatie toe te leggen van *f* 175.

B. en W. zijn gemagtigd om *f* 200 te besteden voor de verplaatsing van het gemeente-archief, zoodanig als die door den secretaris met den archivaris is ontworpen.

Is voorgesteld om op eene suppletoire begrooting te brengen de kosten van het herstel van den walmuur van de Oude gracht, de kosten van overname van opstallen op tuingronden buiten den te sloopen vestmuur met de toegekende schadevergoedingen aan sommige eigenaars van die opstallen, en de aan Heemstede verstrekte *f* 1000 voor den weg door den Hout. Omtrent dit laatste punt is aangemerkt, dat dit bedrag is verleend, in de veronderstelling dat die weg zou worden aangelegd zooals dezerzijds was voorgesteld en begroot, maar dat het nu blijkt, dat voor minder geld, minder deugdelijk werk wordt geleverd.

De voorzitter deelt mede, dat ter zake van het verbod van uitlozing van vloeibare stoffen van de fabrieken in de stads wateren, zijn ingekomen: *a* een rekest van onderscheidene ingezetenen; *b* een rekest van eigenaren van arbeiders-woningen en kleine neringdoende winkeliers; *c* eene missive van de Kamer van Koophandel, en *d* een voorstel van den heer *v. d. Breggen* tot verdaging van de beraadslaging over de voordragt van den heer *Travaglino*. De Raad heeft besloten om al deze stukken aantehouden, tot dat de daarbij bedoelde verordening in beraadslaging zal worden gebragt.

Op het verslag van de commissie van Financien nopens de verschillende verzoeken van fabriekanten om vrijdom van belasting, wordt dienovereenkomstig besloten, zich te vereenigen met de door den stedelijken controleur voorgestelde voorwaarden. De commissie heeft ook voorgesteld, om bij toegestanen uitslag van voorwerpen, waarvoor vrijdom is verleend, onder toezigt, door de belanghebbenden aan de stedelijke beambten eenig vacatie-geld te doen betalen. Op de bedenking, dat dergelijke vordering in strijd zoude zijn met de gemeentewet, is het voorstel met 9 tegen 7 stemmen verworpen.

[illegible] het O. Mannenhuis over 1856; — de rekening van het israelitisch armbestuur; — de rekening van den commissaris over de werklieden van den turf over 1856 en het eerste kwartaal van 1857.

Met betrekking tot de rekening van het Elisabeths-gasthuis over 1856 is aangemerkt, dat een bedrag van *f* 5800 voor huishoudelijke uitgaven, niet door kwitantie is gedekt, maar wordt niettemin voorgesteld de rekening goed te keuren, met uitnoodiging aan regenten om in het vervolg daarop te letten. De heeren *v. d. Breggen* en *Brink* hebben zich daartegen verklaard. Andere leden hebben gewezen op den bijzonderen toestand, in welken dit gesticht zich ten aanzien der gemeente bevindt. en doen opmerken, dat het niet is uitgemaakt, of het al of niet als eene gemeentelijke instelling moet worden aangemerkt. Men heeft daarbij aangevoerd, dat reeds twee jaren geleden eene commissie met dit onderzoek is belast geworden, en dat het wenschelijk was, dat men dienaangaande kon worden ingelicht. De heer *v. d. Breggen* heeft, als lid dezer commissie, verklaard, dat hij al de inlichtingen, welke zij behoeft, tot het opmaken van een afdoend verslag, niet heeft kunnen magtig worden, maar zich zal beijveren om spoedig een verslag op te maken van hetgeen zij heeft kunnen opsporen. Op voorstel van den heer *Delcourt* wordt daarop met 8 tegen 6 stemmen besloten om de rekening tot het inkomen van dit verslag aan te houden,

Het jaarlijksche verslag van den controleur van de stedelijke accijnsen wordt voor kennisgeving aangenomen. De heer *Fiers* heeft bij die gelegenheid hulde gedaan aan den ijver van dien ambtenaar, en de door hem bewezene belangrijke diensten, welke ook ten aanzien van de opbrengst der middelen van invloed zijn geweest. Hij heeft verklaard, gaarne te zullen instemmen met een besluit, bij 't welk de Raad van zijne goedkeuring deed blijken. Daarop is met algemeene stemmen besloten, den genoemden ambtenaar eene gratificatie van *f* 250 aantebieden.

Het rekest van eenige ingezetenen, om terug te komen op het besluit ter bekorting van de kermis, is ter zijde gelegd.

Bij stemming is met 12 tegen 3 stemmen tot vierden verificateur der belaste voorwerpen benoemd *M. van Zanten*.

Het voorstel van den heer mr *C. Gerlings*, tot het benoemen eener archeologische commissie, is met 9 tegen 7 stemmen afgewezen.

De commissie voor de verordeningen heeft het ontwerp eener verordening tot het verbieden van de uitlozing van vloeibare stoffen uit de fabrieken, behoudens nadere door den Raad vasttestellen uitzonderingen, overgelegd. De Raad heeft besloten om dit ontwerp ter inzage, ook voor het publiek, neder te leggen, en daarvan openbare aankondiging te doen.

HAARLEM, 30 April.

Een telegr. berigt uit Weenen meldt, dat bij keizerlijk besluit een onderzoek is bevolen, of het niet raadzaam zou zijn de uitvoering van nieuwe ondernemingen bij actien, of aandeelen, te schorsen, uithoofde van den toestand der geldmarkt.

Prins *Christiaan* van Denemarken, de vermoedelijke troonopvolger, is, met eene bijzondere zending bij den Koning van Pruissen, uit Kopenhagen naar Berlijn vertrokken.

Het adres, 't welk in de Vergadering van den Raad der stad Haarlem van gisteren 29 April, van wege de hier gevestigde Kamer van Koophandel en Fabrieken is ingekomen, heeft de strekking om het genoemde collegie aantesporen tot intrekking van het Raadsbesluit van 11 Februarij 1857 N°. 9 betreffende het verbod, dat vloeibare stoffen uit de fabrieken afloopen in de stads-wateren.

De Kamer, door den Raad zelven in het leven geroepen, om, volgens koninklijk besluit, ook uit zich zelve inlichtingen te geven, adviezen uittebrengen of voorstellen, den handel of het fabriekwezen betreffende, te doen, — acht zich verpligt hare beschouwingen kenbaar te maken over deze met de welvaart der stad zoo naauw verbondene aangelegenheid, nademaal de toepassing van het besluit de vernietiging ten gevolge kan hebben van fabrieken, welke tot roem van Nederland en tot een belangrijk voordeel van de stad Haarlem in dezelve zijn gevestigd.

Het eerste gedeelte van het besluit houdt het verbod in, dat *vloeibare stoffen* uit de fabrieken afloopen in de stads-wateren, behoudens nader te bepalen uitzonderingen, in te gaan met 1 Junij e. k. In het tweede gedeelte wordt aan eene commissie het ontwerpen eener verordening, tot regeling van dit onderwerp, opgedragen. De strekking van het besluit schijnt, in verband met eene kennisgeving aan de heeren *Wilson*, *Previnaire en Co*. en aan de Directie de Gaz-fabriek, alzoo te zijn, het verbieden van den afloop in de stads-wateren van schadelijke stoffen uit de fabrieken.

De Kamer heeft, bij vele schadelijke bestanddeelen, welke van de bleekerijen en onderscheidene grootere en kleinere fabrieken in de stads-wateren vloeijen, de overtuiging, dat met den maatregel de groote etablissementen van de heeren *Previnaire & Cie* en *Wilson* en welligt ook de gas-fabriek bedoeld worden, als of deze alleen oorzaak zijn van het bederf van stads-water, vooral gedurende de laatste jaren, vermits men bepaald na de afsluiting van het Haarlemmermeer, zich meer algemeen over dat bederf beklaagt.

Daargelaten de vragen, of het besluit overeenkomstig is met de Grondwet, en of het *bewezen* is, dat het water uit de fabrieken schadelijk is voor den algemeenen gezondheids-toestand, — wil de Kamer alleen de schroomelijke gevolgen nagaan, waartoe het genomen besluit aanleiding kan geven. De genoemde fabrieken toch zullen daadwerkelijk worden belet om hare werkzaamheden voorttezetten, waardoor onder anderen ruim 900 werklieden met hunne gezinnen zonder arbeid zullen geraken en een aantal kleinere fabrieken, handelaren, neringdoenden, enz. belangrijke schade zullen ondervinden.

In het breede wederlegt de Kamer in haar adres het gevoelen, in 't welk ook door sommige raadsleden schijnt te worden gedeeld, dat de fabrieken, in stede van nut en voordeel aantebrengen, veeleer nadeel met zich voeren, vermits zij de armen naar de stad zouden trekken. Op geschiedkundige gronden wordt daarop verder uiteengezet, dat Haarlem vooral ook zijne welvaart aan het fabriekwezen te danken heeft, en dat, sedert de vestiging der besproken fabrieken, deze stad op eene indedaad in het oog loopende wijze is vooruitgegaan.

Op grond van deze bedenkingen, en gebruik makende van haar *regt*, — stelt de Kamer voor: de intrekking van het besluit van 11 Februarij; — het instellen van een onderzoek door deskundigen buiten den Raad, opdat onpartijdig worde uitgemaakt of de fabrieken al dan niet de oorzaak zijn van dit bederf der stads-wateren; — eindelijk, wanneer het eerste werkelijk bewezen mogt worden, het treden in overleg met de fabriekanten tot het verkrijgen van eene geschikte aflozing van het vuile water, welke aflozing welligt voor eene betrekkelijk geringe som zou kunnen worden gevonden.

Nadat de Kamer haar genoegen had aan den dag gelegd over het reeds door een der raadsleden gedane voorstel, tot intrekking van het raadsbesluit, 't welk hij zich vleit, dat tot eenen door zoo velen gewenschten uitslag zal leiden, — eindigt zij haar adres als volgt:

„ Ten slotte zij het ons vergund, onze bevreemding uitte- [illegible] voor het nemen van bovenstaand besluit, niet het advies onzer Kamer is ingewonnen. Zoo immer dan had zij in deze gewigtige aangelegenheid, welke zoo geheel binnen haren werkkring ligt, behooren te zijn geraadpleegd. Elders heeft dit geregeld plaats, waarvan de openbare verslagen der Gemeente-raden in de dagbladen meermalen de blijken dragen.

„ Wij zijn overtuigd, dat dit niet uit geringschatting van onze instelling is voortgesproten, want dan had uwe achtbare Vergadering hare vestiging niet zelve begeerd; maar tevens, dat, ware *hare* stem gehoord, het thans door zoo velen, ja wij durven beweren, door verreweg het grootste deel der burgerij gewraakte raadsbesluit niet zou zijn genomen geworden."

— In de afgeloopen week is men begonnen met het spannen van eenen telegraaf-draad van Groningen naar Arnhem.

— Van 18 tot en met 24 April zijn in Vriesland 206 runderen aan de longziekte gestorven, of te dier zake afgemaakt. Totaal sedert 1° Januarij 4370.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 30 April. Den 29sten dezer in Texel binnengekomen: *Frederike Wilhelmine*, Otto, Dantzig; *Nidelven*, Holst, Fredrikstad; en uitgezeild: *Thetis*, Bertrand, Konstantinopel; *Anna en Elise*, Jaski, Cardiff; *Stad Enschedé*, Gruppelaar, Dundee; *Rebecca Elisabeth*, Dawson, Newcastle; de stoomb. *Graaf van Rechteren*, Hull; de ned. oorl. brik ZEEHOND, kapt. luit. van Vreeland, Helvoet. Wind n. o.

Den 29sten dezer in Helvoet binnengekomen: de stoomb. *Sophie*, Cardiff; en uitgezeild: *Westling Wind*, Harlin, Newjork; de stoomb. *Admiraal Ver-huel*, Havre; *Earl of Auckland*, Londen.

Den 6den Maart te Manilla binnengekomen: *Wassenaar*, Hofstee, Cardiff.

Den 14den Febr. van Batavia uitgezeild: *Agnetha*, Crap Hellingman en 16 dito *Lewe van Nyenstein*, Borchers, beide naar Amsterdam; 23 dito *Hendrina*, Pompe, Nederland; 24 dito *Duiveland*, Viersma, Rotterdam; 27 dito *Noordster*, Luteyn en 3 Maart *Guurtje en Maria*, Boursse Wils, beide naar Nederland; 5 dito *Bezoekie*, Lammerts van Bueren, Rotterdam; 7 dito *Zaanstroom*, van Strijen, Amsterdam; 8 dito *Ouderkerk aan den Amstel*, Kramer en *Sourabaija*, Swarts, beide naar Rotterdam; *Loevestein*, Bödeker, Nederland; *Ida Elisabeth*, Kramer, China.

Den 2den Maart van Sourabaija uitgezeild: *Watergeus*, Kramer, Nederland.

Den 21sten Febr. van Passarocang uitgezeild: *Juno*, Chevalier en *A. R. Falck*, van Duivenboden, beide naar Amsterdam.

Den 4den Maart te Akyab binnengekomen: *van Oldenbarneveld*, Meyboom, Rotterdam; en uitgezeild: *Juno*, Kluin, Cowes.

SINGAPORE, 19 Maart. Het schip *Henriette Maria*, kapt. Bakker, van Macao naar Havana, is door de koelies overmeesterd en de kapt. en een gedeelte der equipage te Hainau aan wal gezet. Ongeveer de helft der equipage en de resteerende koelies waren aan boord gelaten en na eenige dagen met het schip rondgedreven te hebben, zijn zij door het Amerikaansche schip *Coeur de Lion* ontmoet en alhier binnengebragt.

RAMSGATE, 25 April. Het schip *Louis*, kapt. Hövig, van Newcastle naar Batavia, alhier lek binnengebragt, moet de lading lossen.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 28 April. De graanmarkt was heden over 't algemeen williger. *Tarwe* 50 c. hooger; 66 à 70 p. Ommel. *f* 7,25 à *f* 9,25; 66 à 70 p. Old. *f* 7 à 9. *Rogge* 25 c. hooger; 60 à 61 p. *f* 4,85 à *f* 6,05. *Boekweit* 10 à 15 c. hooger; 60 à 62 p. gr. zand *f* 6,20 à *f* 6,70. *Gerst* 30 c. hooger; 52 à 56 p. *f* 4,70 à *f* 5,50; 54 à 56 p. zomer *f* 4,80 à *f* 5,40. *Haver* 5 à 10 c. hooger; 40 à 50 p. dikke *f* 3,20 à *f* 4,20; 36 à 40 p. w. voer *f* 2,85 à *f* 3 25. *Paardenboonen* *f* 5 à *f* 6. *Koolzaad* flaauw, *f* 12 à *f* 15. *Gort* grove *f* 8,25 à *f* 8,50.

SNEEK, 27 April. *Boter* *f* 41,50 à *f* 42; *Kaas* *f* 26 à *f* 31.

DELFT, 30 April. *Hooiboter* *f* 40 à *f* 42; *grasboter* *f* 46 à *f* 54.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

30 *April* 1857. 4½ *ure*.

	van	*tot*	*gebl.*		*van*	*tot*	*gebl.*
Ned. N. Bank	—		—	*Oostr.* Met. 5 p	74⅞	75¼	—
W. Schuld 2½ p	63⅜	9/16	63 7/16	Met. 54. 5 "	86	¼	86⅛
" . 3 "	75¾	⅞	—	" N. 5 "	76½	¾	—
" . 4 "	95¾	13/16	95¾	" 54. 2½ "	38 11/16	¾	—
Amort. Sd. 3½ "	90¾	—	—	Wr. Bk. *f*	1130		—
Handl. Ms. 4½ "	145½	—	—	"	—	—	—
O. Leen. 4 "	94⅞	95	94⅞	" . 4 p	312	—	—
Holl. Spw. . .	—	—	—	*Nap.* L. B. 5 "	—	—	—
Leening 4½ p	—	—	—	Cert. R. 5 "	—	—	—
Rijn Spw. 4½ "	—	—	—	*Belg.* C. 2½ "	—	—	—
M. Wld. 4 "	—	—	—	Cert. R. 2½ "	52¼	—	—
Frkr. Cert. 3 "	—	—	—	" " 4½ "	52¼	⅝	—
" 4½ "	—	—	—	*Den.* O. L. 5 "	—	—	—
Rusl. Obl. 5 "	103¼	⅜	—	" 3 "	—	—	—
" 5 "	102⅛	¼	102⅛	*Grkl.* Obl. 5 "	—	—	—
Cert. H. & C. 5 "	92¼	—	—	*Brzl.* 24. 5 "	—	—	—
" . 4 "	85	—		24. 5 "	—	—	—
" Stgltz 4 "	84¾	—	—	39. 5 "	—	—	—
" N. 4 "	—	—	—	43. 5 "	—	—	—
" 54. 5 "	94½	⅝	—	52. 4½ "	—	—	—
" 55. 5 "	96 9/16	13/16	96¾	*Portg.* Obl. 3 "	44 5/16	⅜	44 5/16
" L. 5 "	—	—	—	Obl. U. . .	—	—	—
" L. 4½ "	93⅜	—	—	" C. 3 p	—	—	—
Insch. 6 "	—	—	—	*Sard.* C. 5 "	—	—	—
Cert. . 6 "	—	—	—	*Peru* 53. 4½ "	—	—	—
Polen A. . *f*	155½	—	—	U. 3 "	—	—	—
Obl. . 4 p	77	⅛	—	*Eq.* 55. 1 "	14	⅝	—
Pruiss. A. 32	—	—	—	*Venzl.* Obl. 4½ "	36¼	5/16	—
A. 54. 3½ p	—	—	—	U. 2 "	—	—	—
Obl. L. 4½ "	—	—	—	*Gren.* Ob. 3½ "	21 5/16	9/16	—
Spanje O. 1½ "	24 7/16	9/16	24½	U.	6 9/16	—	—
Obl. . 3 "	41⅓	—	—	*Mex.* Obl. 3 p	21¾	⅞	—
" B. 3 "	37 13/16	15/16	—	*N. Am.* Ph. H. "	840	Lett. A	
A. S.	5⅝	—	—	Ph. R. "	—	—	—
B. C.	6 3/16	—	—	Am. Bank .	—	—	—
Oostr. O. G. 5 p	77½	—	—	Orig.	—	—	—
" " " 4	—	—	—	Louisiana 5 p	—	—	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 103¾. Portugal 3 pc. 1856 43½. Illinois Central 95¾; dito Aandeelen 131½ pc. Beleening 4. Prolongatie 4. Disconto 4.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
BOON HARTSINCK, Pres.

De binnenl. fondsen iets flaauwer; de buitenlandsche over 't geheel ets williger.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 28,25; dito Nation. *f* 29,50; Div. in £ *f* 11,70; Eng. Russen *f* 11,70; Frans. *f* 55⅜; Belg. *f* 55¾; Pruiss. *f* 34¾; Hamb. Russen *f* 36; Russen in Z. R. *f* 36 7/16; Pools. in fl. *f* 27⅜.

WEENEN, 30 April. De 5 pc. metall. 83; nat. 84⅛.

LONDEN, 30 April. De 3 pc. gecons. resc. 92¾ à ⅞. Mexico 23¼ à ½. Spanje 41¼ à ¾; en 25 à ¼.

PARIJS, 30 April. De 3 pc. renten 68 fr. 60. Spanje 38¾, en 24⅞.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 30sten April 1857.

Madrid,	3/m.	*f* 238	à	c.	Bord.,	½ uso	*f* 55 62½	à	c.
Bilbao,	——	" 237	à	—	——	2/m.	" 55	à	—
Cadix,	——	" 240	à	—	Londen,	——	" 11 65	à	—
Sevilien,	——	" 237	à	—	——	zigt	" 11 77½	à	—
Lisbon,	——	" 40 50	à	—	Hamb.,	——	" 35 43	à 44	—
Portà Port	——	" 40 50	à	—	——	2/m.	" 35	à	—
Napels,	2/m.	" 83 50	à	—	Ween.,	6/w.	" 33 37½	à	—
Livorno,	——	" 39 50	à	—	Augsb.,	——	" 35 31	à 32	—
Genua,	——	" 45 50	à	—	Frankf.,	——	" 99 25	à	—
Parijs,	zigt	" 56 12½	à	—	Petersb.,	2/m.	" 182	à	—
——	2/m.	" 55 43	à 44	—	Rotterd.,	——	" 12½	à	—

, Heden morgen beviel voorspoedig doch ontijdig van eene *doode* DOCHTER, Vrouwe *W. J. T. BAUD — COUPERUS.*

'sGRAVENHAGE, den 29sten April 1857.

, Op den 12den Januarij jl. overleed te *Batavia*, na een lang en smartvol lijden, mijne innig geliefde Echtgenoot LOUISA JACOBA VAN DEN BROECK, in den ouderdom van 46 jaren en na eene Echtvereeniging van 27½ jaren.

Dr. G. EISINGER,
mede uit naam zijner 5 *afwezige Kinderen.*

BATAVIA, Februarij 1857.
Eenige kennisgave.

, Heden overleed na langdurige ongesteldheid mijn geliefde Zoon de Heer LODEWIJK KRUYFF, diep betreurd door mij en verdere Betrekkingen. P. KRUYFF.

ROTTERDAM, 27 April 1857.

, Heden overleed alhier mijne eenig geliefde Zuster Mejufvrouw ISABELLA CECILIA STEINBOTH, na een langzaam verval van krachten, gedurende ruim drie jaren, tijdig voorzien van de H. H. Sacramenten.

Verzoeke van Brieven van Rouwbeklag verschoond te blijven, strekkende deze tevens tot algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

RIJSWIJK bij *'s Gravenhage*, 25 April 1857.

, Heden overleed, tot onze diepe droefheid, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder HENRIETTA SMITS, Wed. den Heer *Jeremias Meyjes*: in den gezegenden ouderdom van bijna 89 jaren. Js. MEYJES JR.
Uit aller naam.

AMSTERDAM, den 25sten April 1857.

, Heden overleed, tot onze diepe droefheid, onze geliefde Moeder CORNELIA VAN DE MOER, in den ouderdom van ruim 75 jaren, Wed. van wijlen den Wel-Ew. Heer *Bokko Hermanus Habbema*, in leven Predikant te *Oenkerk c. a.* D. HABBEMA,

LEEUWARDEN, 26 April 1857. *uit aller naam.*

, Te MIDDELBURG, overleed den 27sten April 1857, Mejufvrouw E. L. P. SOHIER SERLÉ, in den ouderdom van 22 jaren, diep betreurd door hare Betrekkingen.
Eenige kennisgeving.

, Heden werden wij op nieuw in bittere droefheid gedompeld, door het overlijden mijner hartelijk geliefde Echtgenoote JOZINA VAN DER VLIST, in den ouderdom van 49 jaren. Eene langdurende verzwakking maakte een einde aan haar, voor mij en mijne Kinderen, zoo dierbaar leven P. KROON.

STOLWIJK, den 27sten April 1857.

, Op bijna vierjarigen leeftijd overleed heden na korte ongesteldheid ons hartelijk geliefd kind MARIA.

ZAANDAM, ALBERT MUL.
27 April 1857. CORNELIA NOMEN.

, WAGENINGEN, den 28sten April 1857. Mijne hartelijk geliefde Gade GERHARDA HENDRIKA GANTVOORT, die gedurende 55 jaren en bijna 6 maanden de getrouwe Gezellin mijns levens was, werd heden, na een langdurig lijden, in den ouderdom van nagenoeg 79 jaren, door den dood van mijne zijde weggenomen.

J. H. VAN STALBORGH,
rustend Stads-Onderwijzer.

De uiterlijke teekenen van rouw zullen alleen door den ondergeteekende gedragen worden.

, Heden werd mijn hart diep getroffen, door het overlijden van mijn geliefden Echtgenoot, den Wel-Ed. Heer CASPER BOECHEYMER, gep. Kapitein der Infanterie, in den ouderdom van ruim 67 jaren.

GORINCHEM, M. J. MEULEWERF,
28 April 1857. Wed. *C. Boecheymer.*
Algemeene kennisgeving.

, In den ouderdom van slechts twee en dertig jaren, overleed te *Batavia*, op den 12den Februarij jl., HENRY ROBERT JOSEPH LEVYSSOHN, geliefde oudste Zoon van J. H. LEVYSSOHN.

BREDA, den 28sten April 1857.
Eenige kennisgeving.

, Ons jongste Dochtertje, CHRISTIENA PETRONELLA ELISE, ontviel ons heden in den aanvalligen leeftijd van ruim 13 maanden.

RIJSSEN, G. C. F. C. WESTENBERG.
28 April 1857. F. A. B. A. WESTENBERG,
ROBIDÉ VAN DER AA.

, Op heden ontving ik de voor mij en mijne overige Kinderen smartelijke tijding van het overlijden van mijnen Zoon P. J. KEUCHENIUS, in leven Civiel Gezaghebber te *Poea*, *Datar* en *Mahi*, Westkust van Sumatra, op den 7den Februarij ll. na eene kortstondige ziekte.

'S GRAVENHAGE, P. A. M. W. VAN DER KLOOT,
28 April 1857. Wede. *P. J. Keuchenius.*

Strekkende deze alleen tot algemeene kennisgeving zoo binnen als buiten de Stad.

, De Heeren HOPE & Co., KETWICH & VOOMBERGH en Wed. W. BORSKI, adverteren dat de COUPONS, verschenen 1 Mei 1857 van Certificaten hunner Administratie op Schuldbekentenissen ten laste de voormalige *Farmers Fire Insurance and Loan Company* te Newyork à 5 pCt. op den Vervaldag en vervolgens zullen worden betaald ten Kantore van de Associatie Cassa, met *f* 25 volgens den inhoud dier Coupons.

Amsterdam, 27 *April* 1857.

, **DELFSHAVEN.**

De Ondergeteekende berigt aan Belanghebbende OUDERS en VOOGDEN, dat bij hem nog gelegenheid bestaat tot het plaatsen van KOST-LEERLINGEN.

De omvang van het Onderwijs, de billijke Voorwaarden enz., zijn vermeld in het Prospectus zijner Inrigting.

M. J. VAN TUSSENBROEK.

, D. STEGEMAN, Onderwijzer te Aalten (Gelderland), vraagt tegen Augustus aanst. eenen ONDERMEESTER van den derden of vierden Rang. Brieven *franco* of in *persoon.*

, **APOTHEEK.**

Tegen pr. Junij (iets vroeger of later) verlangt men in eene *Apotheek* te Utrecht: Eén bekwaam BEDIENDE. Adres per *franco* Brieven, onder Letter A., bij J. MADO Boekh. te Utrecht.

, In eene bloeijende Fabriekzaak in eene groote Koopstad, wordt door het likwideren van één der Vennooten, diens HALF AANDEEL tegen nader op te geven som, aangeboden. Ouders die hunne Kinderen eene solide Betrekking wenschen te verschaffen en over een matig Kapitaal kunnen beschikken, worden hier ten zeerste op attent gemaakt. Adres *franco* Brieven, bij A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem, Letters A. A.

, IEMAND, 20 jaren oud, van de H. G., bezitter van den 3den Rang, en in staat behulpzaam te zijn bij het onderwijs in de 3 moderne Talen, de Algebra en Wiskunde, zag zich gaarne tegen Julij of Augustus aan eene inrigting geplaatst, waar gelegenheid is genoemde vakken te onderwijzen, en er zich verder in te bekwamen. Adres onder Letter H. met *franco* Brieven bij den Boekhandelaar J. ROEM te Alkmaar.

, **AANKONDIGING.**

Tegen Augustus of September wordt tot de opvoeding van een Meisje uit den beschaafden stand, van twaalf jaren oud, IEMAND gevraagd in allen deele daartoe geschikt, de moderne Talen goed sprekende en de Piano en het Teekenen beoefenende, doch genegen is zich ook met het toezigt op de Huishouding te belasten, waar het Salaris van invloed op is. Brieven *franco*, aan A. KNOOP, Klein-Heiligland te Haarlem, met de Letters P. S.

, **BROODBAKKERSKNECHT.**

In eene drukke Broodbakkerij wordt gevraagd om dadelijk in dienst te treden, een bekwaam BROODBAKKERSKNECHT, van de Prot. Godsdienst. — Adres met *franco* Brieven onder Letter B., doch liefst in *persoon*, aan den Boekhandelaar J. C. DE BUISONJÉ te Helder.

, **TABAK.**

Een geroutineerd Reiziger in bovengenoemd artikel, die goede getuigenissen kan produceren, door liquidatie der zaak buiten betrekking, zoekt als zoodanig weder geplaatst te worden, kunnende goede en vele connextien aanbrengen. Reflecterende gelieve men zich te vervoege met *franco* Brieven, onder Lett. A. Z., bij den Boekhandelaar P. C. HOOG te Rotterdam.

, **DRIE DUIZEND GULDEN EN MEER!!!**

Een bemiddeld Heer, op een Klein Buiten in Holland wonende, P. G., 40 jaren oud, van eene deftige Familie, onbesproken gedrag en geletterde opvoeding, zoekt, om bezigheid te hebben, op een Dorp of in eene Stad, eene vaste *eervolle* BETREKKING (geen Handelszaak) ongeveer *f* 1000 renderende. Iemand, bij magte zijnde, dit voor hem te bewerken, kan *onder de heiligste discretie*, op bovenstaande som rekenen. Brieven *franco*, onder Letters P. V., aan A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

, Heeren Gemeente-Secretarissen ten Platten Lande en van kleine Steden, die genegen zijn bij te wonen eene nader te bepalen VERGADERING, ter bespreking van hunne belangen, gelieven daarvan te doen blijken (voor zoo verre zij dit nog niet hebben gedaan), bij *franco* Brief, onder het opschrift *Secretaris*, inzezenden voor 5 Mei e. k., aan den Boekhandelaar H. C. SUSAN C. HZOON, te 's Hage.

, Eene JUFVROUW van fatsoenlijke afkomst, P. G., zeer solide van gedrag, tusschen de 24 en 28 jaren oud, zag zich gaarne zoo spoedig mogelijk geplaatst: als Jufvrouw van Gezelschap of Huishoudster. Men adressere zich met *franco* Brieven, onder Letters X. Z., bij de Boekhandelaren DOORMAN & COMP., te Breda.

, Eene DUITSCHE JUFVROUW van fatsoenlijken Huize, en middelbare jaren, zoekt eene Betrekking, als Gezelschaps-Jufvrouw of Huishoudster; er zal weinig op Salaris maar te meer op eene fatsoenlijke Behandeling gelet worden. Brieven *franco*, onder Letters N. N., bij den Boekhandelaar J. A. WILLEMSEN, te Zutphen.

, Men vraagt in eene kleine Stad, N. H.: Eene JUFVROUW, geschikt om op zich te nemen de verzorging van jeugdige Kinderen, het onderwijzen der beginselen van de Hollandsche en Fransche Taal en Muzijk. Brieven *franco*, Letter O., bij den Boekhandelaar G. THEOD. BOM, Kalverstraat, E. 10.

, Eene Jonge Dochter van de R. C. Godsdienst, verlangt geplaatst te worden tegen Augustus aanst., als WINKELDOCHTER, hebbende in die betrekking reeds verscheidene jaren werkzaam geweest, of wel ter assistentie in eene huishouding. Adres *franco*, Lett. P., bij den Boekdrukker A. VAN DER MAST, te Gorinchem.

, De ondergeteekende de tot dusverre door haar gedreven Handel en Affaire in Granen, Zaden, Boter en Koloniale Waren met primo Mei aanstaande overgedaan hebbende aan haren Broeder, den Heer A. P. LECOULTRE, bedankt bij deze hare geëerde Begunstigers, voor het haar geschonken vertrouwen, en beveelt haren gemelden Broeder, als reeds sedert 9 jaren in dezen Handel en Affaire werkzaam, ten volste aan.

Enkhuizen, 28 *April* 1857.
Wed. H. OOSTERVEEN — LECOULTRE.

Ingevolge bovenvermelde kennisgeving heeft de ondergeteekende de eer bij deze te berigten, dat met primo Mei aanstaande, gemelde Handel en Affaire door hem onder de firma H. OOSTERVEEN EN CIE., zal worden uitgeoefend, en beveelt hij zich aan de geëerde Begunstigers, zijner Zuster, Mej. de Wed. H. OOSTERVEEN, minzaamst aan, belovende door eene prompte bediening, zich dat vertrouwen ten volle waardig te maken.

Enkhuizen, A. P. LECOULTRE.
28 *April* 1857. Firma H. OOSTERVEEN EN CIE.

, De Ondergeteekende heeft de eer, zijne geachte Begunstigers te bedanken voor de gunst en het vertrouwen hem gedurende zijn verblijf alhier, in ruime mate verleend; terwijl hij zijnen opvolger J. L. EVELEIN, aan wien hij zijne VLEESCHHOUWERS-AFFAIRE heeft overgedaan, in die gunst en dat vertrouwen minzaam aanbeveelt.

G. P. ROSSKOPF.

Volgens bovenstaande annonce, heb ik de eer, mijne geëerde Begunstigers en geachte Stadgenooten te berigten, dat ik de VLEESCHHOUWERS-AFFAIRE, van G. P. ROSSKOPF heb overgenomen en dezelve met primo Mei voor eigen rekening zal aanvaarden. Belovende eene prompte en actieve Bediening, beveel ik mij minzaam aan in de gunst en het vertrouwen mijner Geachte Stadgenooten.

J. L. EVELEIN.

Haarlem, 29 *April* 1857.

, **VERANDERING VAN WERKPLAATS.**

De Wede. J. G. ERDTSIECK, berigt hare geëerde Begunstigers en Stadgenooten, dat zij haar SCHILDERS- en GLAZENMAKERS-WINKEL heeft **verplaatst**, van de Gierstraat naar de Oudegracht over de Zuiderstraat.

Haarlem, 1 *Mei* 1857.

, Aan de Deelgenooten der Utrechtsche Brandwaarborg-Maatschappij, opgerigt in den jare 1811, voor Gebouwen, Meubelen, Koopmansgoederen enz., in **onderlingen waarborg** of tegen **vaste premie**, wordt berigt, dat de Rekening van den voordeeligen staat en steeds toenemenden bloei der Maatschappij van heden af gedurende eene maand ter visie ligt op Maandag en Donderdag, des voormiddags van 9 tot 12 ure, ten Kantore van voormelde Maatschappij Lt. A, No. 61.

De Deelgenooten zijn gehouden hun Bewijs van Deelneming te vertoonen.

Utrecht, De Directeur,
28 *April* 1857. J. C. SCHUURMAN.

HYPOTHEKEN

worden door ons bezorgd op alle *Gebouwen* en *Landerijen* door het geheele Rijk, tegen eene Rente van 4 tot 5 pct., naar gelang der Kapitalen.

Ook op *Scheeps-Aandeelen* en *Kapitalen van het Grootboek*, sluiten wij Geldleeningen onder Hypothecair verband.

BELEENINGEN

op alle *Koopmansgoederen*, Gefabriceerd en Ongefabriceerd, *Producten*, *Metalen*, *Materialen*, *Effecten*, *Obligatien* en alle andere courante Waarden.

VOORSCHOTTEN

op *Publieke Werken*, *Aanbestedingen* van het Rijk of andere Collegien en Corporatien.

Alle bemoeijingen zijn naar vaste Tarieven geregeld en zeer billijk gesteld.

Brieven *franco* aan het Administratie-Kantoor *De Toevlugt*, Binnen-Amstel, bij de Munt, te Amsterdam.

DEPOT van THEE,

uit het Magazijn van OTTO ROELOFS & ZONEN, te Amsterdam,

bij J. J. G. KRUSEMAN, te Haarlem.

De diverse soorten zijn verpakt in Pakjes van 2½ en 5 Ons, de qualiteiten zijn dezelfde en worden tot denzelfden prijs afgeleverd als in hun Magazijn te Amsterdam, terwijl elk Pakje voorzien is van het nommer en den prijs der soort. De Prijs-Courant is op aanvragen verkrijgbaar.

, H. VAN SCHIE, Kastelein bij het Station *Piet Gijzenbrug*, brengt ter kennis van het reizend Publiek, dat bij hem RIJTUIG te bekomen is, voor alle omliggende Plaatsen.

, Te HUUR te Nigtevegt voor de Zomermaanden of langer, een klein BURGERHUIS, niet Bleekveld en Bloemtuin, te bevragen bij de GEBR. MOLL aldaar.

, Met 1o Augustus of eerder **te Huur** te Doesborgh, Een HUIS met zeven Kamers, meest allen Behangen en van Stookplaatsen voorzien, Keuken, Zolder, ruime Kelder en daarachter gelegen Tuin; voorts een Welpomp, Regenwaterbak en verdere Commoditeiten, voor den Huurprijs van *f* 200 's jaars. Te bevragen bij den Heer D. VAN LONDEN, te Doesborgh. Brieven *franco.*

, Door sterfgeval te HUJR, voor eene Familie zonder Kinderen: Eene nette gemeubileerde rojale BOVENWONING, op de dagelijksche Groenmarkt te 's Hage, ten Huize van den Heer *Monchen*. Te bevragen bij C. DE ZWAAN, Mr. Timmerman, in de Boekhorststraat, aldaar.

, **TE KOOP.**

Wordt UIT DE HAND TE KOOP aangeboden, desverkiezende dadelijk te aanvaarden: Eén net, voor 2 jaren nieuw gebouwd HEEREN-HUIS, voorzien van vele Gemakken, met ERF en TUIN, groot 20 Roeden, 30 Ellen, aangenaam gelegen in de Kerkbuurt of Sparrelaan te Bergen, bij Alkmaar, de Tuin is reeds met Peulvruchten en Aardappelen bebouwd. Te bevragen bij den Bewoner en Eigenaar van hetzelve. Brieven *franco.*

J. W. BORST.

, **UIT DE HAND TE KOOP,**

Eene winstgevende ZAAK, waartoe gebezigd worden drie of vier Schuiten, een goed Burgerlijk bestaan opleverende. Te bevragen bij den Notaris S. HEINIS, te Westzaan. Brieven *franco*, onder Letter D.

, Door omstandigheden naar elders vertrekkende wordt op aannemelijke voorwaarden te KOOP gepresenteert: Eene TARWE-, ROGGEBROOD- en BESCHUITBAKKERIJ, gelegen in het Dorp Zeyst, bij Utrecht. Wekelijksch worden 8 à 10 Zakken verbakken. Annex een HUISJE dat jaarlijks *f* 52 opbrengt. Te aanvaarden primo Augustus. Adres met *franco* Brieven, Lett. W., bij J. W. EVERSZ, Boekverkooper te Zeyst.

VOOR HONDERD GULDEN,

wordt door toevallige omstandigheden TE KOOP aangeboden, een zes octaaf's PIANO, uitmuntend van toon en goed geconserveerd. Inlichtingen te bekomen met *franco* Brieven, onder Letter A., bij de Boekhandelaren POST UITERWEER en COMP, te Utrecht.

, Door sterfgeval UIT DE HAND TE KOOP, een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS, ERVE en SCHUUR, zijnde eene welbeklante *Brood- Koek- en Banketbakkerij*, staande en gelegen in de Kerkstraat te Monniekendam, welke een goed burgerlijk bestaan oplevert. Te bevragen in *persoon* of met *franco* Brieven, ten Kantore van den Notaris MERENS te Monnickendam.

***** VERKOOPING VAN LOGEMENT, STALHOUDERIJ EN UITSPANNING TE BLOEMENDAAL.**

W. J. ELSENHORST, Makelaar te Haarlem, zal op Zaturdag den 2den Mei 1857, des middags ten 12 ure, in het hierna te melden Logement, in openbare Veiling, Verkoopen, ten overstaan van den te Haarlem residerenden Notaris Mr. C. GERLINGS, in tegenwoordigheid van den Edel-Achtbaren Heer Kantonregter te Haarlem.

Het van ouds bekende, zeer gerenommeerde, sedert weinige jaren nieuw verbouwde LOGEMENT, genaamd *HET HUIS TER KLEEF*, benevens STALHOUDERIJ en UITSPANNING, welke sedert onheugelijke jaren met het beste succes worden uitgeoefend, met derzelver KOETS- en WAGENHUIS, STALLING voor elf Paarden, en ERVE, alles staande en gelegen nevens elkander in de Gemeente Bloemendaal, Get. N°. 35, Kad. Sect. Litt. A. N°. 262, Huis en Erf, groot 3 R. 70 E.

Breeder bij Biljetten omschreven. Nadere informatien zijn te bekomen, bij bovengemelden Makelaar. De Bewijzen van Eigendom en Veilcondities zullen *acht* dagen vóór en op den Verkoopdag ter Visie liggen, ten Kantore van den Notaris voornoemd.

Men zal op Donderdag 7 Mei 1857, des namiddags ten 2 ure, ten overstaan van den Notaris J. C. SCHADEE, in het Logement der *Broedergemeente*, te Zeyst, bepaald en zonder eenig verder uitstel Verkoopen: Het Perceel waarvan de veiling reeds vroeger, en wel op den 8sten April dezes jaars was aangekondigd, bestaande in: Eene hechte en sterke HUIZINGE, met ERF en GROND, geschikt voor Zomer- en Winterverblijf, voorzien van een ruim Voorhuis, vier Beneden- en twee Opkamertjes, Keuken, Provisiekelder en Zolder, alsmede twee WONINGEN en BERGPLAATS, te zamen groot 13 Roeden, 20 Ellen, staande en gelegen te Zeyst aan den Utrechtschen Straatweg, tegenover het Buitengoed *Kersbergen*; te aanvaarden 9 Mei dezes jaars.

En voorts: Een HUIS tot twee Woningen ingerigt, met SCHUUR, ERF en GROND, te zamen groot 10 Roeden, staande en gelegen te Zeyst aan den Ouden Arnhemschen Weg, met de Opstal van twee WONINGEN daarnevens gebouwd; 1 Augustus 1857 te aanvaarden.

Breeder bij Biljetten, nader onderrigt bij de Bewoners der Percelen en ten Kantore van genoemden Notaris.

*** Men is voornemens om op Woensdagen den 13den en den 27sten Mei 1857, telkens des voormiddags om 10 ure, bij *W. J. van Exter*, te Twello, bij inzate en toeslag in percelen en massa Verkoopen:

Het BUITENGOED *DEN EIKENKAMP*, zeer aangenaam gelegen aan de Wetering, bij den grooten Noordijk, onder Wilp, gemeente Voorst, Provincie Gelderland, op een uur afstand van Deventer en ½ uur van het Dorp Twello, bestaande uit een welbetimmerd HEERENHUIS, met 5 Vertrekken, annexe Boerenwoning, ruime Tuin, groote Boomgaard met ongeveer 300 stuks uitmuntende Vruchtboomen, Wandelbosch met Vijver, Bouwland, Weiland en Boombosch, waarin ongeveer 2000 Eikenboomen van 30 à 40 jaren. Voorts ongeveer 7 Bunders welig en met wandelingen doorsneden AKKERMAALSHOUT, alles te samen groot 14 B., 23 R., 70 El en vrij van overstrooming. Dadelijk te aanvaarden, behalve de Boerderij op 22 Febr. 1858. Dagelijks te bezigtigen. Informatien bij de Notarissen G. W. VAN DER FELTZ te Epe en Mr. J. N. EVERTS te Twello. Brieven *franco*.

*** JOH. NOMAN en ZOON te Zalt Bommel hebben uitgegeven en is alom te bekomen;

GAREBEK MOELOED

OF

HET FEEST VAN MOHAMMED'S GEBOORTE,

Gelijk het te Djokdjokarta jaarlijks gevierd wordt.

Een Artikel uit het **Tijdschrift voor NEDERLANDSCH INDIË** van

Dr. W. R. VAN HOËVELL

met uitslaande Plaat, gr. 8°. .... **f 0,90.**

Deze Brochure, die opgehelderd wordt door eene Plaat, voorstellende de troepen van Z. H. den Sultan van Djokdjokarta op *Garebek Moeloed*, is eene bijdrage tot verklaring van den feestelijken optogt, die de Studenten te Delft den 5den Mei e. k., zullen houden.

*** D. A. THIEME te Arnhem heeft uitgegeven, en in de meeste Boekwinkels verkrijgbaar gesteld, eene groote plaat, geteekend en op steen gebragt door ALEXANDER V. H. getiteld:

PHANTASIEN.

N°. I. PROZA.

Gedrukt met tint op gr. fol, Platen-papier.

PRIJS f 1,—.

Hoewel het niet onwaarschijnlijk is, dat deze uitgave wordt voortgezet en meer dergelijke platen zullen worden uitgegeven, is de thans geannonceerde afzonderlijk verkrijgbaar. Daar van deze platen slechts 500 Ex. worden gedrukt, kan men van goede afdrukken verzekerd zijn.

*** Bij D. J. COUVÉE te Leyden is verschenen:

STEMMEN UIT DEN VOORTIJD

DIE WEL VERDIENEN NOG EENS GEHOORD TE WORDEN,

Verzameld uit een viertal handschriften der 14e en 15e eeuw,

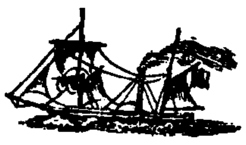
DOOR

F. H. G. VAN ITERSON

Predikant te Leyden.

In Linnen band. Prijs *f* 2.—

Men leze de allergunstigste beoordeeling der (Godgeleerde Bijdragen 1857 N°. 3 en het Bijblad) tot de Kerk. Courant van 18 Maart 1857.

SCHROEF-STOOM- BOOTDIENST.

Van **AMSTERDAM** naar het **NIEUWE DIEP**, Vice Versa,

ZOMERDIENST, *aanvang nemende* 1°. *Mei.*

Van Amsterdam dagelijks,	**Van het Nieuwe Diep dagelijks,**
des morgens ten 9 ure, uitgezonderd des **Maandags**, des namiddags ten 4 ure.	des morgens ten 8 nre, uitgezonderd des **Maandags**, des morgens ten 4 ure.
Van Alkmaar dagelijks,	**Van Alkmaar dagelijks,**
des namiddags circa 12½ ure, behalve des **Maandags** des namiddags circa 7½ ure.	des morgens circa 11 ure, behalve **Maandag**, des morgens circa 7 ure.

Des Zondags van *Amsterdam* naar *Alkmaar* of het *Nieuwe Diep* en des Maandags TERUG, en des Zondags en Maandags van het *Nieuwe Diep* naar *Alkmaar* of *Amsterdam* EN TERUG plaats nemende, is de Vracht als volgt:

Naar en van het *Nieuwe Diep* { voor de 2de Kajuit *f* 6,00. / „ „ 3de „ 3,00. } Naar en van *Alkmaar.* { voor de 2de Kajuit *f* 3,00. / „ „ 3de „ „ 1,50. }

Adres te Amsterdam bij de Commissaris G. GUDDE, aan *de Nieuwe Stadsherbergbrug* en aan het Nieuwe Diep aan Boord der Stoomboot.

HET GYMNASTISCH-ORTHOPAEDISCHE INSTITUUT,

TE BONN AAN DEN RHIJN,

IS HET GEHEELE JAAR DOOR TOT DE OPNAME VAN HIERTOE GESCHIKTE LIJDERS GEOPEND.

Bij menige gelukkige uitkomst, door Gymnastiek, Electriciteit en andere doeltreffende middelen verkregen, werden buitengemeen gunstige resultaten bereikt door de aanwending van de **ZELFREKKINGS-METHODE**, door mij uitgevonden, welke niet slechts bij VERKROMMINGEN VAN DEN RUGGEGRAAT toegepast werd, maar ook in de moeijelijkste gevallen van HORREL- en PLATVOET, van KNIE-, HEUP- en andere GEWRICHTS-VERKROMMINGEN, ZONDER OPERATIE EN ZONDER EENIGE PIJN TE VEROORZAKEN.

Nadere mededeelingen hieromtrent door mij gegeven zijn te vinden in de „ *Verhandlungen des Naturhistorischen Vereins der Rheinlande und Westphalens,*" 1856, Heft 1 en 3; vervolgens in; „ *Froriep's Notizen,*" Bd. II N°. 12, in de *Deutsche Klinik*" N°. 21 en 22, 1856, en in de *Alg. Medicin. Central-Zeitung,*" N°. 11 1857.

Voor de ligchamelijke en geestelijke verpleging der in de Inrigting opgenomene Lijders wordt de meeste zorg gedragen en er is voornamelijk voor Jonge Jufvrouwen een geregeld klassikaal Onderwijs met de kuur-verordeningen doelmatig verbonden. **Dr. PAROW,** Dirigerend Geneesheer van het Instituut.

Nadere inlichtingen omtrent het Instituut, zijn op *franco* aanvrage te bekomen bij den Wel-Edel Zeer Gel. Heer **L. LEVIÉ,** Med. Doctor, te Rotterdam.

BERIGT.

Door het NIET AANKOMEN van de Platen uit Parijs, kan de Mei-aflevering van

AGLAJA

eerst eenige weinige dagen later dan gewoonlijk uitgegeven worden.

*** Bij de Boekhandelaars Is. AN. NIJHOFF & ZOON te Arnhem komt heden van de pers.

I. W. P. VAN DEN ENDE. Nog eene bijdrage over de middelen ter verbetering van den ongunstigen toestand der Natuurlijke Geschiedenis; gr. oct. Prijs 10 Cent.

II. W. P. VAN DEN ENDE. Nog iets over de voortreffelijkheid der wetten betrekkelijk de Natuurlijke Geschiedenis van CARL VON LINNÉ gr. oct. Prijs 10 Cent

---

*** Bij KEMINK & ZOON te Utrecht, is uitgegeven. De Tweede Kamer en de Verzoekschriften of de beraadslaging van 28 April 1856, met Bijlagen en Aanteek. toegelicht door Mr. G. GROEN VAN PRINSTERER. à *f* 1.—.

Aan de Kiezers door Mr. G. GROEN VAN PRINSTERER, N°. 1—8 en Voorwoord à *f* -.40.

In N°. 3 wordt de vraag behandeld: „ *Is, in de Volksopvoeding een Christendom waaraan de Israëliet niet te veel heeft, voor den Christen genoeg?* In N°. 5 „ *Wat wilt gij liever; de godsdienstlooze of de afzonderlijke School*" ? In N°. 6: „ *Moet voortaan de Bijbel uit elke Volksschool worden geweerd*"?

Bij de aanstaande beraadslagingen over het wetsontwerp op het lager Onderwijs vestigen wij op deze belangrijke geschriften, bij ons ten vorigen jare verschenen, op nieuw de aandacht.

*** De Boekh. H. C. A. CAMPAGNE te Tiel, heeft op heden uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

NIEUW VOLLEDIG

FEESTBOEK.

Verzameling van nieuwe en oorspronkelijke *Gelegenheids-Gedichten* voor alle mogelijke Feesten, Tafelzangen op de meest bekende zangwijzen, Tafelcondities of Toasten voor Feestmaaltijden, Albumversjes enz. enz. Eene onmisbare Handleiding voor feestvierenden door J. DE BREET.

Dit Boek bevat eene rijke verscheidenheid van Gedichten voor Oud- en Nieuwjaar, voor Verjaardagen, Verlovingspartijen, Groene-, Koperen-, Zilveren- en Gouden-Bruiloften en andere Feesten; van Toasten bij alle voorkomende gelegenheden; Albumversjes; Gedichten ter declamatie in gezelschappen enz. Die dit Feestboek in zijn bezit heeft, behoeft op geene enkele partij of feest verlegen te staan, want het bevat overvloedige keuze voor ieders behoefte, Het Boek, (ruim 350 blz. groot) kost slechts EEN GULDEN, omdat er op een buitengewoon groot debiet gerekend is.

H. ZSCHOKKE,

GODS GROOTHEID EN GOEDHEID IN DE SCHEPPING. Christelijke Natuurbeschouwing voor het Volk, 430 compres gedr. blz. in linnen band met gouden stempel. Prijs *f* 1,50.

Deze uitgave van het meesterstuk van ZSCHOKKE voldoet door haren vorm, inhoud en prijs aan alle vereischten van een Volksboek. Den bezitters van de Stichtelijke Uren, Uw Huisboek zal het voorzeker hoogst welkom zijn.

DAT IS KOMIEK!!

zegt een ieder die onderstaande Boekjes gelezen heeft.

DE CRINOLINE,

allerkoddigst gedicht, opgedragen aan alle Meisjes die graag **HOEPELROKKEN** dragen. Prijs 10 Cents.

DE KUNST OM EEN VRIJER TE KRIJGEN.

Opgedragen aan **OUDE VRIJSTERS** en **HOFJESBESJES.** Prijs 15 Cents.

Alom verkrijgbaar.

*** Bij den Boekhandelaar K. VAN HULST, te Kampen is van de pers gekomen:

Apologie der Mannen Gods

en de waarde der Vrouwen. Twee Verhandelingen door M. B. FRIEDENTHAL. Uit het Hoogduitsch à 60 Cts.

HET KOLONISEREN,

met Nederlanders op Java

en het tegenwoordig Kultuurstelsel beschouwd uit het oogpunt van belang en van menschelijkheid door E. C. ENKLAAR. *f* 1,50 Cents.

Worden met succes gedebiteerd de in dezer dagen zoo belangrijke Werkjes:

De Grondwet en de Grieven tegen de Tweede Kamer.

Eene Voorlezing. Prijs...................... *f* 0,30.

De Grondwettige Regeringsvorm

Bestudeerd in Engeland. Prijs........... *f* 0,20.

*** De ERVEN LOOSJES, Boekhandelaren te Haarlem, debiteren met succes:

HANDLEIDING

VOOR

BOOMKWEEKERS

EN

Eigenaren van Bosschen in Nederland,

DOOR

N. G. THOLEN.

Bekroond met de 2de Gouden Medaille door de Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid, (*Julij* 1854.)

Met eene voorrede van

H. C. VAN HALL,

Hoogleeraar te Groningen.

Met drie uitslaande Platen en Afbeeldingen tusschen den Tekst. Prijs *f* 3.

*** Door DE GEBROEDERS ABRAHAMS, te Middelburg, zijn uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

NOORD EN ZUID.

door Mrs. GASKELL,

Schrijfster van *Mary Barton*, *Hand and Heart*, enz.

Uit het Engelsch vertaald door *C. M. MENSING.*

2 Deelen, gr. 8vo. met twee Vignetten. Prijs.... *f* 6,50.

MERKWAARDIGHEDEN

UIT HET

LONDENSCHE VOLKSLEVEN.

Tooneelen en Schetsen uit Engelands Hoofdstad,

door C. M. SMITH.

Uit het Engelsch vertaald door C. M. MENSING.

In twee Deelen compleet, groot 8vo. Prijs *f* 4,80.

VIJFTIG JAREN IN DE BEIDE HALFRONDEN.

HERINNERINGEN UIT HET LEVEN van een

VOORMALIGEN KOOPMAN.

Naar het Hoogduitsch van

VINCENT NOLTE.

Twee Deelen, gr. 8vo. Prijs............ *f* 7,80.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN